

Lentopallon Mestaruusliigan sarjamääräykset 2023–2024

Sisällysluettelo

1. SÄÄNNÖT JA MÄÄRÄYKSET	3
2. OSALLISTUMISOIKEUS MESTARUUSLIIGAAN JA LIIGAKARSINTAAN	3
2.1 Osallistumisoikeus Mestaruusliigaan	3
2.2. Osallistumisoikeus liigakarsintaan	3
3. PISTELASKU, SARJAJÄRJESTELMÄT JA SARJAKOHTAISET MÄÄRÄYKSET	3
3.1. Miesten liiga	3
3.2. Miesten liigakarsinta	4
3.3. Naisten liiga	4
3.4. Naisten liigakarsinta	4
4. PELIASUT JA PELIPALLO	4
4.1. Peliasujen numerointi ja pelaajan nimi	4
4.2. Pelipallot ja kolmen pallon järjestelmä	5
4.3. Peliasujen väri	5
4.4. Liberon peliasu	5
5. VALMENTAJAVELVOITE	5
6. JOUKKUEEN PELAAJAT, OTTELUSIIRROT, MESTARUUSLIIGAN SEURASIIRTOKÄYTÄNTÖ JA ULKOMAALAISTULKINTA	5
6.1 Mestaruusliigan ottelusiirrot	5
6.2. Pelaajaringin koko ja pelaajien merkitseminen ottelupöytäkirjaan	6
6.3. Mestaruusliigan seurasiirtokäytäntö	6
6.4. Liberopelaaja	7
6.5. Liberon uudelleennimeäminen	7
7. ULKOMAALAIPELAAJIEN LUKUMÄÄRÄ	7
8. LUETTELOINTI	7
9. OTTELUPAIKAN JA PELIALUEEN MÄÄRITYKSET	8
9.1. Ottelupaikka	8
9.2. Pelikentän kuivaaminen	8
9.3. Otteluiden alkamisajat	8
11. OTTELUENNAKOT JA RAPORTIT, LEHDISTÖTILAISUUS	9
11.1. Otteluennakot ja otteluraportit	9
11.2. Lehdistötilaisuus	9
12. OTTELUPROTOKOLLA JA ERÄTAUKOJEN PITUUDET	9
12.1. Otteluhallin ”valmistuminen”	9
12.2. Otteluprotokolla ennen ottelua	9
12.3. Otteluprotokolla ottelun jälkeen	9
12.4. Erätaukojen pituus	10
13. OTTELUTILASTOINTI JA TIETOLIIKENNEYHTEYDET HALLISSA – SÄHKÖINEN PÖYTÄKIRJA	10
14. VIERASJOUKKUEEN HARJOITTELUAJAT	10
14.1 Vierasjoukkueen harjoitusajat	10

15. TUOMARIT JA RAJANVALVOJAT	10
15.1. Nimeämisperusteet ja tuomariarvostelut	10
15.2. Palkkiot ja kulukorvaukset	11
15.3. Tuomariyhteistyö	11
16. SÄÄNTÖTULKINNAT, RANGAISTUKSET JA VASTALAUSEET	11
16.1. Sääntöihin ja sääntötulkintoihin liittyvä päätöksenteko	11
16.2. Täydennykset liiton kilpailusääntöihin ja lentopallon pelin sääntöihin	11
17. SÄÄNTÖJEN VOIMASSAOLO	12
LIITE 1, Lentopallon Mestaruusliigan sarjajärjestelmä 2023–2024	13
LIITE 2, Tuomaritoiminta 2023–2024	14
LIITE 3, Lentopallon Mestaruusliigan järjestäytymisohjeet 2023–2024	15
LIITE 4, Mestaruusliigan erityiset sarjamääräykset 2023–2024	18
LIITE 5, Suomen Cup 2023 yleiset ohjeet ja sarjamääräykset ja ottelukaavio	19
LIITE 6, Ottelukentän mitat	22
LIITE 7, Syrjivän käytöksen toimintaohjeistus	23

1. SÄÄNNÖT JA MÄÄRÄYKSET

Mestaruusliigassa ja Liigakarsinnoissa noudatetaan Kansainvälisen Lentopalloliiton virallisia pelisääntöjä sekä Suomen Lentopalloliiton kilpailusääntöjä ja sarjamääräyksiä, sekä Mestaruusliigan erityisiä sarjamääräyksiä.

Mahdollisissa ristiriitatilanteissa noudatetaan Mestaruusliigan sarjamääräyksiä.

2. OSALLISTUMISOIKEUS MESTARUUSLIIGAAN JA LIIGAKARSINTAAN

2.1 Osallistumisoikeus Mestaruusliigaan

Mestaruusliigaan on osallistumisoikeus niillä joukkueilla, jotka ovat edelliskauden sarjamääräysten mukaisesti oikeutettuja pelaamalla saavutettuun sarjapaikkaan, ja joukkueiden on täytettävä Mestaruusliigan liigalisenssisopimuksen mukaiset liigakelpoisuusehdot.

Mikäli joukkue ei käytä oikeuttaan osallistua tai se ei täytä liigakelpoisuusehtoja ja se tästä syystä liittohallituksen päätöksellä suljetaan sarjasta, liittohallitus täyttää paikan parhaaksi katsomallaan tavalla tai jättää paikan täyttämättä.

Osallistumisoikeusasioiden valmistelusta vastaa Mestaruusliiga.

Mikäli Seura luopuu sarjapaikastaan Liigalisenssisopimuksen voimaantulon jälkeen, Mestaruusliigalla on oikeus periä luopumismaksu, jonka suuruus on määritetty liigalisenssisopimuksessa.

2.2. Osallistumisoikeus liigakarsintaan

Mestaruusliigan sarjamääräyksissä kohdassa 3.2 ja 3.3. on määritelty montako joukkuetta 1-sarjasta saa osallistua miesten ja naisten liigakarsintaan. 1-sarjajoukkueiden osallistumisoikeus liigakarsintaan määräytyy tämän jälkeen Liiton sarjamääräysten mukaisesti.

Mikäli 1-sarja joukkue voittaa karsinnat, joukkue on tämän jälkeen oikeutettu hakemaan liigapaikkaa seuraavan kauden Mestaruusliigaan

3. PISTELASKU, SARJAJÄRJESTELMÄT JA SARJAKOHTAISET MÄÄRÄYKSET

3–0 ja 3–1 voitosta voittaja saa 3 pistettä ja hävinnyt 0 pistettä. 3–2 voitosta voittaja saa 2 pistettä ja hävinnyt yhden pisteen. Sarjataulukon sijoitukset määräytyvät Liiton kilpailusääntöjen 8 §:n mukaisesti, paremmuuden määrittelee ensimmäiseksi joukkueen saavuttamat pisteet ja tasapistetilanteessa joukkueen saavuttamien voittojen määrä.

Sarjajärjestelmän tarkempi kuvaus on esitetty liitteessä 1.

Mestaruusliiga mahdollistaa Euroopan Cupeihin osallistumisoikeuden omaavien seurojen osallistumisen kyseisiin kilpailuihin joustavalla otteluohjelman rytmityksellä.

3.1. Miesten liiga

Miesten liigassa pelataan kymmenen joukkueen kolminkertainen runkosarja (27 ottelua/joukkue). Runkosarjassa sijoille 1–8 päätyneet joukkueet pelaavat puolivälierät (paras viidestä) pääsystä välieriin, Puolivälierien voittajat pelaavat välierät (paras viidestä), välierien häviäjät paras kolmesta pronssiottelutarjan ja välierien voittajat finaalit (paras seitsemästä).

Runkosarjan kolmannella kierroksella noudatetaan periaatetta, jossa vuorovuosin otteluparit pelaavat 3. kierroksen ottelut käännettynä (koti- ja vierasvuorot vaihtuvat).

Runkosarjassa sijoille 1–4 sijoittuneet saavat puolivälieriin kotiedun. Otteluparit ovat 1–8, 2-7, 3-6, 4-5. Tämän jälkeisissä otteluserjoissa kotietu määräytyy runkosarjasijoitusten mukaisesti.

3.2. Miesten liigakarsinta

Runkosarjassa sijalle 9. ja 10. sijoittuneet joukkueet pelaavat paras viidestä systeemillä säilymisestä ja karsintoihin joutumisesta.

1-sarjan mestari ja liigan putoamiskarsinnat hävinnyt joukkue pelaavat paras viidestä menetelmällä liigapaikasta (max. 2 viikkoa, 2–3 peliä/viikko, pelipäiviä myös arkipäivisin)

Liigajoukkueella kotietu (k-v-k-v-k)

Nousukelpoiseksi joukkueeksi ei lueta liigaseurojen omia farmijoukkueita tai Lentopalloliiton valmennuskeskuksen joukkuetta. Liigakarsinnan voittaja saa oikeuden anoa liigapaikkaa kaudelle 2023–2024.

3.3. Naisten liiga

Naisten liigassa pelataan kymmenen joukkueen kolminkertainen runkosarja (27 ottelua/joukkue).

Runkosarjan kolmannella kierroksella noudatetaan periaatetta, jossa vuorovuosin otteluparit pelaavat 3. kierroksen ottelut koti- ja vieraskentällä, kauden 2023–2024 osalta pelataan 3. kierros käänteisesti (koti- ja vierasvuorot) verrattuna kauteen 2023–2024.

Runkosarjassa sijoille 1–8 päätyneet joukkueet selviytyvät puolivälieriin (paras viidestä). Puolivälierien voittajat pelaavat välierät (paras viidestä), välierien häviäjät paras kolmesta pronssiotteluserjan ja voittajat finaalit (paras seitsemästä).

Runkosarjassa sijoille 1–4 sijoittuneet saavat puolivälieriin kotiedun. Otteluparit ovat 1–8, 2–7, 3–6, 4–5. Tämän jälkeisissä otteluserjoissa kotietu määräytyy runkosarjasijoitusten mukaisesti.

3.4. Naisten liigakarsinta

Runkosarjassa sijalle 9. ja 10. sijoittuneet joukkueet pelaavat paras viidestä systeemillä säilymisestä ja karsintoihin joutumisesta.

1. sarjan mestari ja liigan putoamiskarsinnat hävinnyt joukkue pelaavat paras viidestä menetelmällä liigapaikasta (max. 3 viikkoa, 2–3 peliä/viikko, pelipäiviä myös arkipäivisin)

Liigajoukkueella kotietu (k-v-k-v-k)

Nousukelpoiseksi joukkueeksi ei lueta liigaseurojen omia farmijoukkueita tai Lentopalloliiton valmennuskeskuksen joukkuetta. Liigakarsinnan voittaja saa oikeuden anoa liigapaikkaa kaudelle 2023–2024.

4. PELIASUT JA PELIPALLO

4.1. Peliasujen numerointi ja pelaajan nimi

Peli- ja liberopaitaan ja/tai lisäksi tai naisten pelihousuihin on varattava Mestaruusliigan viestintä-, markkinointi- ja TV-tuotanto-ohjeissa 2023–2024 määritelty mainos- ja/ tai logopaikka Liiton käyttöön.

Peliasujen selässä, välittömästi kauluksen alapuolella on esiinnyttävä pelaajan nimi, suosituksena 6 cm korkeus.

Joukkueiden on huomioitava, että eurocup-säännöt poikkeavat Mestaruusliigan säännöistä. Europeleissä numeron edessä tulee olla keskellä (enintään 15 cm paidan kauluksen alimmasta pisteestä) ja takana kauluksen alla tulee olla ensin

pelaajan nimi ja sen alla saa olla vain yksi mainos ennen pelaajan numeroa. Nimen ja numeron etäisyys voi olla maksimissaan 15 cm.

Myös europeleissä, peliasujen selässä, välittömästi kauluksen alapuolella on esiinnyttävä pelaajan nimi, suosituksena 6 cm korkeus. Kuvat peli- ja liberoasuista ja niihin liittyvistä mitoista ja mainospaikoista on esitetty liitteessä 6.

4.2. Pelipallot ja kolmen pallon järjestelmä

Otteluissa käytetään kolmen pallon järjestelmää. Mestaruusliigassa käytetään Mikasan pelipalloa (V200W)

4.3. Peliasujen väri

Mestaruusliigajoukkueilla tulee olla vaaleasävyinen kotipelipaita ja tummasävyinen vieraspelipaita. Peliasuista toimitetaan Mestaruusliigalle hyväksyttäväksi vedokset tiedostona ennen kauden alkua kuitenkin viimeistään liigalisenssisopimuksen liitteessä 3 määritetyn määräajan mukaisesti. Peliasujen kuvat ovat nähtävillä kaikille liigaseuroille verkkokansiossa koko kauden ajan.

4.4. Liberon peliasu

Libero-pelaajilla tulee olla numeroitu peliasu, jossa ainakin paidan tulee olla kokonaan erivärinen joukkueen muiden pelaajien paidan kanssa. Peliasun selässä, välittömästi kauluksen alapuolella on oltava pelaajan nimi, suositus 6 cm korkeus.

Liberon peliasu voi olla eri mallinen kuin joukkueen muiden pelaajien peliasu ja siihen on varattava Liiton yhteismarkkinoinnin pelisäännöissä määritellyt mainospaikat liiton käyttöön.

Joukkueen käyttäessä kahta liberopelaajaa, peliasujen ei tarvitse olla keskenään yhdenmukaisia.

5. VALMENTAJAVELVOITE

Päävalmentajan on oltava valmentajakoulutuksen saanut henkilö: Liiton III-tason valmentajatutkinto tai vastaava ulkomainen tutkinto. Myös vahvistettu koulutus suunnitelma ko. tasolle katsotaan riittäväksi, mikäli valmentajalla on liiton hyväksymä valmennus- tai pelaajatausta.

6. JOUKKUEEN PELAAJAT, OTTELUSIIRROT, MESTARUUSLIIGAN SEURASIIRTOKÄYTÄNTÖ JA ULKOMAALAISTULKINTA

6.1 Mestaruusliigan ottelusiirrot

Ottelut on pelattava sarjaohjelman ja siinä mainittujen aikojen mukaisesti. Ottelun siirtoa voi esittää Mestaruusliigalle. Ottelusiirron perusteiksi voivat kelvata esim.:

- Pelipaikkaan liittyvät äkilliset ja poikkeukselliset muutokset
- Joukkueen jäsenten enemmistön äkillinen sairastuminen (lääkärintodistukset on toimitettava)
- Muut ennalta arvaamattomat poikkeuksellisen painavat syyt (esim. karanteenit)

Sairastumistapauksissa ottelusiirto on mahdollinen joukkueen pelaajaringin (= Mestaruusliigalle virallisesti ilmoitettu vähintään 12 pelaajaa sisältävä luettelointilomake) supistuessa alle 8 pelaajaan (=kuusikko, yksi vaihtopelaaja ja libero, tai kuusikko, kaksi vaihtopelaajaa ja ei liberoa).

Seura voi kuitenkin itse niin halutessaan pelata ottelun joko 6+1+0 tai 6+0+1 kokoonpanolla.

Liigan erillissäätönä lisäys, että 6+0+1 tai 6+1+1 vaihtoehdolla pelattaessa kuusikkopelaajan/kahden kuusikko/vaihtopelaajan loukkaantuessa tulee peliin nimetty libero poikkeuksellisesti nimetä varsinaiseksi pelaajaksi.

Mestaruusliigan ottelusiirtojen hyväksymisestä päättää Mestaruusliigan operatiivinen tiimi.

Mestaruusliiga voi määrätä siirtoa hakevan joukkueen korvaamaan toiselle joukkueelle, tuomareille tai muille kilpailuissa mukana oleville aiheuttamansa taloudellisen vahingon (todelliset kulut tai vahingot). Korvattavia kuluja ovat ainakin ottelun siirrosta ja uuden ottelun tiedottamisesta aiheutuvat kulut. Vahingoista tai kuluista on korvausvelvolliselle joukkueelle pyydettyä annettava selvitys ja tositteet.

6.2. Pelaajaringin koko ja pelaajien merkitseminen ottelupöytäkirjaan

Mestaruusliigajoukkueelta edellytettävä luettelointilomake toimii myös virallisena ilmoituksena siitä, mitkä pelaajat seura katsoo liigapelaajiksi ja pelaajia on oltava vähintään 12. Nämä pelaajat voivat olla myös nimettynä farmilistaan tai olla kehityspelaajien 2 – edustuspelejä, mutta etuoikeus peluuttamiseen on tässä tapauksessa oltava liigajoukkueella. Selvytyden vuoksi erikseen todetaan, että Farmilistalla ja/tai kehityspelaajan 2-edustuksella edustusjoukkueen seurassa omaavia muita kuin liigaan luetteloituja pelaajia ei ilman seuran suostumusta voida katsoa liigapelaajiksi.

Pelaajien tulee täyttää Mestaruusliigan määrittelemät ikä- ja tasokriteerit.

Liigaseura tekee kaikki Liigajoukkueen pelaaja- ja valmentajasopimukset kirjallisena. Liigaseura tekee kaikki sopimukset työsuhteessa oleviin henkilöihin kirjallisesti. Liigaseura sitoutuu siihen, että sen Liigajoukkueen valmentaja- ja pelaajasopimuksissa on maininta Liiton tekemien kurinpitosääntöjen, vedonlyöntikieltojen, dopingkontrollien ja muiden eettisiin sääntöjen noudattamisesta.

Ottelupöytäkirjaan voidaan merkitä enintään 14 pelaajaa.

Mikäli pelaajarinki kauden kuluessa tulee vajaaksi, tulee joukkueen ryhtyä toimenpiteisiin tilanteen saattamiseksi entiselleen. Kaikissa liigaotteluissa joukkueen on merkittävä vähintään 10 pelikelpoista pelaajaa ottelupöytäkirjaan. Mikäli pöytäkirjaan on merkitty vähemmän kuin 10 pelaajaa, tulee seuran antaa tilanteesta selvitys Mestaruusliigalle, esittää toimenpiteet ja aikataulu, jolla tilanne korjaantuu.

6.3. Mestaruusliigan seurasiirtokäytäntö

Pelaajien hankkiminen on mahdollista Lentopalloliiton kilpailusääntöjen 22 §:n ja 16 §:n mukaisesti 31.1.2023 saakka.

Mestaruusliigan sisäiset siirrot käsitellään Liiton kilpailusääntöjen 23 §:n mukaisesti poikkeuksena Mestaruusliigan pelaajalaina, ”Liigalaina”, jossa vastaanottavana osapuolena on liigaseura ja luovuttavana osapuolena alemman sarjatason seura, jolloin pelaajalaina voidaan hyväksyä Mestaruusliigan runkosarjan päättymiseen saakka (huomioiden liitteen 4 kirjaus ulkomailta palaavaa pelaajaa koskien).

Farmijoukkuesopimuksen piirissä olevalle pelaajalle ei voida vahvistaa pelaajalainaa kauden aikana. Pelaaja on farmisopimuksen piirissä siitä lähtien, kun hän tekee ensimmäisen farmisopimukseen perustuvan siirron emo- ja farmijoukkueen välillä kauden aikana.

Ennen sarjakauden alkua tai sarjakauden kuluessa toiseen seuraan pelaajalainalla siirtyvää tai emoseuraan kesken kauden pelaajalainan päättymisen vuoksi palaavaa pelaajaa ei myöskään voida sisällyttää farmisopimuksen piiriin.

Liiton valmennuskeskusjoukkueen pelaajien siirtyminen toisiin joukkueisiin on mahdollista ko. joukkueen kauden aikana ja kauden päättymisen jälkeen kilpailusääntöjen siirtoaikojen niitä rajoittamatta Liiton sarjamääräyksissä erikseen

määritellyillä perusteilla ja menettelytavoilla. Neuvottelun käynnistäminen valmennuskeskuspelaajan kanssa siirtymisestä kauden aikana vaatii urheilutoimenjohtajan ja nuorten maajoukkueen vastuuvallmentajan kanssa käytävän etukäteiskeskustelun.

Yhteenveto noudatettavista seurasiirtokäytännöistä ja ulkomaalaispelaajatulkinnasta on esitetty liitteessä 4.

6.4. Liberopelaaja

Joukkueilla on oikeus nimetä pelaajalistasta enintään kaksi (2) liberopelaajaa ja, joista kaksi on aina liberoa silloin, kun pöytäkirjassa on 13 tai 14 pelaajaa. Liberopelaajat on merkittävä pöytäkirjaan ennen ottelun alkua.

Joukkue voi käyttää vapaasti nimeämiään liberopelaajia, liberokorvauksella voidaan korvata joko takakenttäpelaaja tai kentällä oleva libero. Kahden liberokorvauksen välissä tulee olla yksi pelattu pallo. (Vain yksi libero on kerrallaan kentällä).

6.5. Liberon uudelleennimeäminen

Liberon uudelleennimeäminen suoritetaan lentopallon virallisten pelinsääntöjen mukaisesti. Tämä uudelleennimeäminen tulee merkitä pöytäkirjan huomautussarakkeeseen.

Liberon tullessa kyvyttömäksi jatkamaan peliä uudelleennimeämisen kohteena oleva libero ei voi enää palata peliin ko. ottelun aikana.

7. ULKOMAALAIPELAAJIEN LUKUMÄÄRÄ

Ulkomaiseksi katsottavia pelaajia voi pelata rajoittamaton määrä.

8. LUETTELOINTI

Mestaruusliigajoukkueen on ilmoitettava joko erillisellä lomakkeella tai sähköisessä järjestelmässä liigajoukkueensa kokoonpanon, minimissään 12 pelaajaa. Liigajoukkueeseen ilmoitetuilla pelaajilla tulee kaksoisedustustapauksissa olla etuoikeus peluuttamiseen olla liigajoukkueella. Luetteloinnin yhteydessä seuran tulee ilmoittaa pelaajien lisenssi- ja vakuutustiedot, jotka liitto vahvistaa edustusosoikeuksien tarkistuksen yhteydessä. Luettelointilomaketta tulee täydentää, mikäli siinä tapahtuu muutoksia kauden aikana.

Lisäksi pelaajien luetteloinnissa noudatetaan soveltuvin osin Liiton kilpailusääntöjen 31 § sekä Liiton sarjamääräyksiä 10.3. §. Liiton kilpailutoimisto antaa tarkemmat ohjeet menettelytavoista.

Mestaruusliigajoukkue/-seura on vastuussa joukkueluettelointiin ilmoittamiensa tietojen oikeellisuudesta.

Mestaruusliigajoukkue/-seura toimittaa Liigalle solmitut pelaajasopimukset (ilman talousliitettä) tai allekirjoitetun pelaajalistauksen arkistoitavaksi kauden ajaksi. Virheellisyyksistä ja/tai huolimattomuudesta määrätään liigalisenssisopimuksessa määritetty sakkorangaistus.

Mestaruusliigajoukkueeseen nimetyillä aikuispelaajilla tulee olla mestaruusliigaan oikeuttava pelipassi ja vakuutus tai nuorten vakuutusellinen kilpapasasi Liiton lisenssi-ohjeistuksen mukaisesti eli alemmista sarjoista pelaajaa nostettaessa tulee pelipassi korottaa liigan tasoiseksi. Tämä koskee myös farmi- tai 2-edustuksella liigajoukkueeseen nimettyjä pelaajia.

Tarkennuksena erikseen todetaan, ettei liiton lisenssistauksen mukainen 7 vuorokauden kertalisenssi- ja vakuutus ei kelpaa Mestaruusliigan lisenssiksi. Samalla todetaan myös, ettei Liiton sarjamääräyksissä mainittua oman seuran alemman sarjatason pelaajan oikeutta pelata alemman tason lisenssillä ja vakuutuksella yhtä ottelua ylemmällä sarjatasolla menettämättä oikeuttaan palata takaisin alemmalla sarjatasolle noudateta Mestaruusliigassa.

9. OTTELUPAIKAN JA PELIALUEEN MÄÄRITYKSET

9.1. Ottelupaikka

Otteluissa pelialueen on oltava suorakaiteen muotoinen ja vapaa-alueen päädyissä tasan 6,5 metriä ja sivuilla vähintään 3 metriä ja enintään 5 metriä. Korkeuden tulee olla vähintään 8 metriä. Sivujen vapaa-alueiden tulee olla symmetriset.

Vapaa-alueiden mittoihin (päädyn vapaa-alue / vapaa korkeus) hakemuksesta myönnetty poikkeusluvut eivät ole voimassa finaaliotteluissa.

Naisten liigassa on kotijoukkueen osoitettava erillinen pukuhuoneterila vierasjoukkueen valmennustiimin käyttöön.

Pelialue on rajattava päätuomarin puoleiselta sivulta ja päädyistä lähtien yhtenäisellä led-valolaidalla tai 100 cm korkealla mainostastaseinämällä, johon mainoslevyt on asennettava. Mainoslevyjen koko voi olla joko 80 tai 100 cm korkea, ja joko 150 cm tai 300 cm leveä. Jokaisen mainoslevyn korkeuden on oltava sama. Mikäli mainoslevyt ovat 80 cm korkeita, voi taustalevyn tyhjäksi jäävää yläosaa hyödyntää 20 cm osalta, mutta yhtenäisenä ja kaikkien levyjen osalta. Perusratkaisu on tarkka kopio tv-otteluista.

Runkosarjassa katsomokapasiteetin tulee olla miesten peleissä vähintään 600 paikkaa (500 istumapaikkaa) ja naisten peleissä 500 paikkaa (400 istumapaikkaa).

Finaalipeleissä tulee katsomokapasiteetin olla miesten osalta vähintään 1.500 kiinteää istumapaikkaa ja naisten osalta 1000 kiinteää istumapaikkaa, mieluiten areenamuodossa (= pääkatsomot molemmilla pitkillä sivuilla).

Liitto edellyttää pelikentän rajojen korostamista vähintään 0,5 m leveällä selvästi kentän normaalista väristä poikkeavalla teipillä tai maalauksella, mikäli seura ei käytä yhtenäistä vähintään 2-väristä taraflex-pelialustaa.

Mikäli ottelupaikka ei vastaa liigan sarjamääräyksien vaatimuksia, eikä ottelupaikalle ole hankittu erillistä poikkeuslupaa, Mestaruusliigalla on oikeus määrätä liigalisenssisopimuksessa määrätty rikesakko sarjamääräysten noudattamatta jättämisestä eikä otteluhallissa voida pelata jatkopelejä ilman poikkeuslupaa.

Näiden sarjamääräysten liitteenä on kuva, jossa on kuvattuna otteluhallin mitoitus, mainosaitojen ja toimitsijoiden sijainti (LIITE 6).

9.2. Pelikentän kuivaaminen

Pelikentän kuivaaminen tulee olla järjestetty. Pelikenttää ei tarvitse kuivata aikalisien ja erätaukojen aikana. Pelikatkojen aikana ja peliä viivyttämättä, pelaajat saavat itse kuivata lattiaa heillä pelissä mukana olevilla lattiankuivausliiinoilla.

Kaikissa otteluissa tulee käyttää vähintään kahta hyvin suoriutuvaa lattiankuivaamispyyhkeellä varustettua lattiankuivaajaa.

9.3. Otteluiden alkamisajat

Otteluiden alkamisajat arkena tulee olla välillä 17.00–20.00 ja viikonloppuisin 14.00–20.00. Tavoitteena on lisäksi viikonloppuisin porrastaa alkamisajat niin, että päällekkäisiä tv-tuotantoja olisi mahdollisimman vähän (esimerkiksi klo 14/16/18) myös naisten ja miesten otteluiden alkamisaikojen porrastamista pyritään rakentamaan. Lopullinen päätösvalta on Mestaruusliigalla kuultuaan tv-kumppanin näkemys asiaan, kuitenkin niin, ettei samalle seuralle voi tulla jatkuvasti joko aikainen tai myöhäinen peliaika.

Liigan normaalipeliajat ilman tv-suositusta ovat arkipäivinä klo 18:30 ja viikonloppuisin 17:00.

Otteluohjelmat runkosarjassa ja pudotuspeleissä pyritään rakentamaan niin, ettei samalla paikkakunnalla (tai lähialueella) pelata samana päivänä kahta liigaottelua. Mikäli pakottavista syistä tämä ei onnistu, tulee otteluiden alkamisajat porrastaa.

11. OTTELUENNAKOT JA RAPORTIT, LEHDISTÖTILAISUUS

11.1. Otteluennakot ja otteluraportit

Liigaseurojen on julkaistava omilla nettisivuillaan otteluennakko, joka on lähetettävä myös Mestaruusliigan viestinnälle viimeistään 48 h ennen ottelua.

Kokoonpanon julkaisu, 2 tuntia ennen ottelun alkua: Seura toimittaa sähköiseen pöytäkirjaan kokoonpanon ja julkaisee kokoonpanon sosiaalisen median kanavissaan (esimerkiksi Twitter ja Instagram).

Ohjeistuksen mukainen otteluraportti, valokuvat sekä linkki lehdistötilaisuudesta on toimitettava Mestaruusliigan viestinnälle tunnin sisällä ottelun päättymisestä.

11.2. Lehdistötilaisuus

Jokaisen ottelun jälkeen tulee kotijoukkueen järjestää lehdistötilaisuus, joka striimataan (esimerkiksi seuran Facebookissa tai YouTube kanavalla), ja jonne kotijoukkueen on toimitettava tilastointikoosteita jaettavaksi kaikille tilaisuuteen osallistuville tiedotusvälineiden edustajille.

Tilaisuuteen on velvollisuus osallistua molempien joukkueiden valmentajat ja valitut pelaajat.

12. OTTELUPROKOLLA JA ERÄTAUKOJEN PITUUDET

12.1. Otteluhallin ”valmistuminen”

Ottelupaikan pitää olla kunnossa yksi (1) tunti ennen ottelun alkua.

12.2. Otteluprotokolla ennen ottelua

Järjestäytymisohjeet Mestaruusliigaotteluihin on esitetty erillisessä liitteessä (Liite 3).

Mikäli kotijoukkue haluaa suorittaa pelaajaesittelyn toisin kuin liitteessä on kuvattu, on siitä ilmoitettava vierasjoukkueelle ja ottelun tuomaristolle hyvissä ajoin, kuitenkin viimeistään puoli tuntia ennen ottelun alkua. Epäselvissä tapauksissa päätösvalta on ottelun päätuomarilla.

Kotijoukkueella on oikeus päättää ”oma” kenttäpuolensa, jolla se aloittaa ottelun 1. ja 3. ja mahdollisen 5. erän. Viidennessä erässä ei vaihdeta kenttäpuolta, eikä suoriteta uutta aloittavan joukkueen arvontaa.

12.3. Otteluprotokolla ottelun jälkeen

Joukkueet siirtyvät kokonaisuudessaan päätyrajoille. Palkitsemisten jälkeen joukkueet siirtyvät hyökkäysrajalle antamaan toisilleen kiitokset taputtamalla. Käytänteissä noudatetaan kuitenkin vallitsevia viranomais määräyksiä kättelyiden ja kontaktien osalta (Covid-19 epidemia).

Palkitsemisten jälkeen päätuomari antaa joukkueille luvan siirtyä tämän jälkeen vaihtopenkeilleen.

12.4. Erätaukojen pituus

Normaalin erätauon pituus on 3 minuuttia ja toisen ja kolmannen välisen erätauon pituus on 15-18 minuuttia (8-11 min + 7 minuutin lämmittelyaika). Pelaajat saavat palata ns. pitkältä erätauolta kentälle 7 minuutin lämmittelyajaksi.

13. OTTELUTILASTOINTI JA TIETOLIIKENNEYHTEYDET HALLISSA – SÄHKÖINEN PÖYTÄKIRJA

Joukkueiden on tilastoitava kaikissa kauden kotiotteluissaan oman ja vierasjoukkueen ottelutapahtumat Mestaruusliigan tilastoinnista antamien ohjeiden mukaisesti. Ottelun päätyttyä on tilastovastaavan toimitettava lehdistötilaisuuteen riittävä määrä yhteenvetolomakkeita.

Mikäli kotijoukkueen tilastoija on estynyt tehtävässään, siirtyy vastuu vierasjoukkueen tilastoijalle hänen ollessaan paikalla. Mikäli vierasjoukkueen tilastoija ei ole paikalla, tulee tilastoija hankkia Mestaruusliigan tilastovastaavan kautta. Tällöin korvaus nimetylle tilastovastaavalle on 150 € ja enintään 50 € suuruinen tositteen mukainen korvaus syntyneistä kuluista.

Tilastoinnista Mestaruusliigan kilpailutoimisto antaa tarkemmat ohjeet ennen kauden alkua.

Tilastoinnin laiminlyömisestä rangaistaan liigalisenssissä määritellyn sakon mukaisesti.

Jokaiseen otteluhalliin tulee hankkia vähintään viiden megabitin ulospäin suuntautuvan liikennenopeuden mahdollistava laajakaistayhteys siten, että siihen voidaan kytkeä molemmat tilastokoneet ja kirjurinpöydällä oleva tietokone sähköisen pöytäkirjan toteutuessa.

Otteluissa käytetään sähköistä pöytäkirjaa osana DataProjectin tarjoamaa ”Competitions Manager”- järjestelmää mukaan lukien kannettava tietokone sekä varakone, tabletit (2 kpl) tuomareille ja (2 kpl) joukkueille (+ yksi varalaitte).

14. VIERASJOUKKUEEN HARJOITTELUAJAT

14.1 Vierasjoukkueen harjoitusajat

Kotijoukkueen tulee taata vierasjoukkueelle vastaavat harjoitusmahdollisuudet (min 60 minuuttia) kuin sillä itselläänkin on otteluaamuisin ottelupaikkakunnalla siten, että kaikki harjoituksissa tarvittavat välineet ovat valmiina käytettäväksi (verkko asennettuna, vähintään 20 palloa ja pallokorit käytössä). Vaikka kotijoukkue ei harjoittele, on vierasjoukkueelle aina taattava harjoitusmahdollisuus, ensisijaisesti otteluhallissa.

Kotijoukkue harjoittelee ensin ja vierasjoukkue heti tämän jälkeen siten, että vierasjoukkueen harjoituksen on päätyttävä viimeistään 5 tuntia ennen ottelun alkamisaikaa.

15. TUOMARIT JA RAJANVALVOJAT

15.1. Nimeämisperusteet ja tuomariarvostelut

ETR määrittelee ja nimeää käytettävät tuomarit. ETR esittää Liiton kilpailutoimistolle yhteenvedon liigatuomareiden nimeämisperusteista ennen sarjakauden alkua. Liiton kilpailutoimisto vahvistaa nimeämiset sarjavaiheittain etukäteen.

Pudotuspeleihin nimetään kaudella parhaiten menestyneet tuomarit päätarkkailijoiden ja liigavalmentajien palautteen perusteella. Palaute jaetaan kirjallisena myös pääsarjaryhmälle.

Valmentajat ovat velvollisia täyttämään otteluista tuomariarvioinnit jokaisen ottelun jälkeen Liiton ylläpitämään nettipohjaiseen arviointilomakkeeseen. Liitto toimittaa yhteenvedot 2 kertaa kauden aikana tuomariarvioinneista ETR:n ja liigaseurojen käyttöön. Arvosteluja käytetään tuomareiden pudotuspelinimeämisen perusteena.

15.2. Palkkiot ja kulukorvaukset

Mestaruusliigan tuomaripalkkiot sisältyvät runkosarjan osalta liigalisenssimaksuun. Mestaruusliigan pudotuspelit ja liigakarsinta laskutetaan liitteen 2. mukaisesti.

15.3. Tuomariyhteistyö

Tuomareiden ja Mestaruusliigan joukkueiden (valmentajat ja kapteenit) vuoropuhelun lisätään esimerkiksi Suomen Cup finaalitapahtuman ja sarjanalkutilaisuuden yhteydessä. Liigaseura tekee jokaisesta ottelusta tuomariarvostelun sarjamääräyksien mukaisesti. Mestaruusliiga tiedottaa liigaseuroja koontiraportin muodossa arviointien yhteenvedosta kauden päättyessä.

Tuomarikortin haltijoilla on Ilmainen sisäänpääsy Mestaruusliigan, liiton, alueen ja seurojen järjestämiin sarja- ja cup-otteluihin mukaan lukien erillinen Suomen Cup - finaalitapahtuma esittämällä tuomari- tai nuorisotuomarikortin, sekä osoittamalla, että kyseinen henkilö on toiminut Liiton (sis. alueen) sarjoissa tuomarina kuluneen 6 kk aikana.

16. SÄÄNTÖTULKINNAT, RANGAISTUKSET JA VASTALAUSET

16.1. Sääntöihin ja sääntötulkintoihin liittyvä päätöksenteko

Mestaruusliigan kilpailusääntöjä ja sarjamääräyksiä sekä näitä sääntöjä koskevat tulkintaerimielisyydet sekä tehdyt vastalauseet ratkaisee ensisijaisesti Mestaruusliigan operatiivinen tiimi ja toissijaisesti Liiton sääntöryhmä.

Mestaruusliigalla on tarvittaessa oikeus langettaa sakkomaksuja näiden sarjamääräysten laiminlyönneistä tai rikkomuksista.

Mestaruusliigan operatiivisella tiimillä on oikeus ottaa oma-aloitteisesti käsiteltäväkseen tapahtumia, jotka voivat johtaa kilpailusääntöjen tai lentopallon pelin sääntöjen määrittelemiin rangaistuksiin.

Seurojen väliset erimielisyydet ottelusiirroista ja ottelun alkamisajoista ratkaisee Mestaruusliiga. Vastalause asioiden käsittelyssä noudatetaan seuraavaa käytäntöä siten, että on mahdollista:

- a) ottaa huomioon päätöksiä tehtäessä myös lajin kokonaisedun kannalta olennaiset tekijät
- b) uusia ottelu todennetun olennaisen sääntövirheen sattumisvaiheesta lähtien
- c) yksinkertaistaa päätöksentekojärjestelmä siten, että päätöksenteko nopeutuu ja yksinkertaistuu.

Kohdan c -osalta Mestaruusliigalla on oikeus/velvollisuus antaa soveltamisohjeita ottelun aikana tai välittömästi sen jälkeen tapahtuneiden epäselvyyksien ratkaisemiseksi.

Liiton hallituksen, Mestaruusliigan operatiivisen tiimin, Liiton sääntöryhmän ja Pääsarjaryhmän antamista päätöksistä on mahdollista valittaa urheilun oikeusturvalautakuntaan.

16.2. Täydennykset liiton kilpailusääntöihin ja lentopallon pelin sääntöihin

1. Pääsarjaryhmä päättää liigassa käytettävien pelaajasopimusten ja talousliitteiden sisällöistä.

2. Kotijoukkueella on oikeus valita se kenttäpuoli, jolta pelin aloittaa (valinta on voimassa koko kauden). Puolia vaihdetaan jokaisen erän jälkeen (myös 4. ja 5. erä). 5. erän puolivälissä ei suoriteta puoltenvaihtoa.

17.SÄÄNTÖJEN VOIMASSAOLO

Näiden sääntöjen vahvistamisesta kesäkuussa ja niihin tehtävistä muutoksista päättää sarjakausittain liittohallitus. Valmisteluvastuu on Mestaruusliigalla ja pääsarjaryhmällä.

LIITE 1, Lentopallon Mestaruusliigan sarjajärjestelmä 2023–2024

LENTOPALLON MESTARUUSLIIGAN SARJAJÄRJESTELMÄ KAUELLE 2023-2024

RUNKO- JA JATKOSARJA (miehet 10 joukkuetta ja naiset 10 joukkuetta) / OTTELUMÄÄRÄT

Miehillä 27 ottelun kolminkertainen runkosarja ja naisilla 27 ottelun kolminkertainen runkosarja:

PUOLIVÄLIERÄT / (miehet ja naiset, kolme voittoa)

runkosarja 1 – runkosarja 8

runkosarja 2 – runkosarja 7

runkosarja 3 – runkosarja 6

runkosarja 4 – runkosarja 5

VÄLIERÄT / (miehet ja naiset, kolme voittoa)

Välierä #1: paras pv-voittaja (rs) - heikoin pv-voittaja

Välierä #2: 2. paras pv-voittaja - toiseksi heikoin pv-voittaja

FINAALI / MIEHET JA NAISET (neljä voittoa)

parempi ve-voittaja (rs) - heikompi ve-voittaja

PRONSSIOTTELU / (miehet ja naiset, kaksi voittoa)

parempi ve-häviäjä (rs) -Heikompi ve-häviäjä

OTTELUIDEN RYTMITYS

Normaali ottelurytmitys kaikissa pudotuspelisarjoissa on k-v-k paitsi pronssiotteluissa, jossa rytmitys on v-k(-k).

Yli 500 km etäisyydellä sijaitsevien pelipaikkakuntien osalta perusrhythmit on määritelty alla erikseen.

Mestaruusliiga pyrkii kauden aikana löytämään sellaisen mallin, jossa vuorotellen koti- ja vierasotteluiden pelaamisen negatiivisia talousvaikutuksia pystyttäisiin kompensoimaan.

Paras seitsemästä pelattaessa joukkueiden yli 500 km välimatkalla normaalirythmi on k-v-v-k(-k-v-k).

Paras viidestä pelattaessa joukkueiden yli 500 km välimatkalla normaalirythmi on k-k-v-v(-k).

Peräkkäiset kotiottelut edellyttävät pelaamista peräkkäisinä päivinä, jos seurat eivät keskenään toisin sovi. Peräkkäisten otteluiden jälkeen tulee olla vähintään kaksi vapaapäivää.

Mestaruusliigan operatiivinen johto hyväksyy otteluparien lopullisen ottelurytmituksen kuultuaan molempia joukkueita.

Peliasujen numerointi on vapaa edellyttäen, että pöytäkirjaan merkityt numerot ovat kokonaislukuja. Numero ei saa vaikeuttaa erotuomareiden työskentelyä. Kansainvälisissä otteluissa on noudatettava kansainvälisiä sääntöjä peliasujen numeroinnista.

Pelinumeron koon on oltava selässä 15 - 20 cm korkea ja rinnassa vastaavasti 10 - 15 cm korkea. Pelihausujen numerointia suositellaan pelihousujen lahkeeseen (4–6 cm korkea numero).

LIITE 2, Tuomaritoiminta 2023–2024

Tuomarimaksut pitävät sisällään kaikki ottelun tuomariston saamat korvaukset kuten ottelupalkkio, päiväraha, matkakorvaukset sekä muut mahdolliset kulut.

Tuomarimaksut (Alv 0%)

Miesten liiga	2022–2023	2023-2024
Runkosarja, karsinta 9-10 ja Liigakarsinta (runkosarjamaksu sis. Li	680 €	748 €
Puolivälierät ja Suomen Cupin välierät	738 €	812 €
Välierät ja pronssiottelut, sekä Suomen Cupin loppuottelut	930 €	1 023 €
Mestaruusliigan loppuottelut (finaali)	1 500 €	1 650 €
Naisten liiga	2022–2023	2023-2024
Runkosarja, karsinta 9-10 ja Liigakarsinta (runkosarjamaksu sis. Li	580 €	638 €
Puolivälierät ja Suomen Cupin välierät	610 €	671 €
Välierät ja pronssiottelut, sekä Suomen Cupin loppuottelut	730 €	803 €
Mestaruusliigan loppuottelut (finaali)	1 200 €	1 320 €

LIITE 3, Lentopallon Mestaruusliigan järjestäytymisohjeet 2023–2024

Mestaruusliigan järjestäytymisohjeet 2023–2024			
aika	Kuvaus	tuomarien toiminta	joukkueiden toiminta
-120.00	Kokoonpanon julkaisu		Seura toimittaa sähköiseen pöytäkirjaan kokoonpanon ja julkaisee kokoonpanon sosiaalisessa mediassaan.
-60.00	Ottelupaikka valmiina		Seura huolehtii, että kaikki ottelupaikan olosuhteet ja varusteet ja välineet ovat valmiina tunti ennen ottelun alkua
-30.00	Tuomaristo saapuu pelialueelle (Huom. myös kirjuri)	Pää-, verkko- ja rajatuomarit saapuvat erotuomariasuissa. Tuomarit tarkistavat välittömästi verkon korkeuden, kireyden sekä antennien ja verkkomerkkien paikat.	Joukkueet saavat lämmitellä pallojen kanssa, pelialueella
-16.00	Arvonta, aloituksen ja kenttäpuolen valinta	Tuomarit suorittavat arvonnän kirjurin pöydän edessä. Arvonnän jälkeen päätuomari ilmoittaa arvonnän tuloksen kirjurille	Molempien joukkueiden kapteenit tulevat kirjurin pöydän eteen arvontaa varten. Arvonnän jälkeen joukkueiden kapteenit ja valmentajat allekirjoittavat pöytäkirjan
-15.00		Päätuomari viheltää virallisen verkkolämmittelyn alkamisen merkiksi (10 min). Virallisen verkkolämmittelyn aikana päätuomari valitsee pelipallot kotijoukkueen käytettäväksi asettamista sääntöjen mukaisista palloista. Valituilla palloilla ei sen jälkeen harjoitella. Kaikki muut ottelun tarpeelliset varusteet (tabletit, pöytäkirjan yms). Tuomarit antavat tarpeelliset ohjeet kirjurille, rajatuomareille, pallopojille/-tytöille, lattiankuivaajille jne	Joukkueet lämmittelevät verkolla pallojen kanssa. Jos joukkueet yhteisesti sopivat voivat he aloittaa verkkolämmittelyn aikaisemminkin.
-12.00	Aloitusjärjestys	Verkkotuomari varmistaa kirjurilta, että molemmat joukkueet ovat syöttäneet aloitusjärjestyksen sähköiseen pöytäkirjaan.	Molemmat joukkueet ovat toimittaneet ensimmäisen erän aloitusjärjestyksen sähköiseen pöytäkirjaan tabletilla.
-5.00	Virallinen lämmittely päättyy	Päätuomari viheltää virallisen verkkolämmittelyn päättyneeksi. Tuomarit tarkistavat, että pelaajat ovat peliasuissa.	Pelaajat lopettavat verkkolämmittelyn ja siirtyvät vaihtopenkkiensä luokse. Pelaajat valmistautuvat esittelyä varten. Esittelyssä pelaajien asu on virallinen peliasu.

-4.30	Fanfaari. Ottelun esittely	Fanfaarin aikana päätuomarin johdolla verkko- ja rajatuomarit siirtyvät kentän keskelle verkon tuntumaan. Esitellään ottelun tuomariston Tämän jälkeen kuuluttaja esittelee joukkueet numerojärjestyksessä.	
-4.00	Joukkueiden esittely. HUOM!! Vain pelaajaesittelyn kotijoukkue voi suorittaa ohjeesta poiketen. Vierasjoukkueita ja tuomareita tulee aina informoida arvonnän yhteydessä.		Kaikki joukkueen jäsenet esitellään. Kun pelaajan numero ja nimi ilmoitetaan, siirtyy pelaaja kentälle. Vierasjoukkueen jälkeen esitellään kotijoukkue.
-2.00		Päätuomari viheltää pelaajat siirtymään vaihtopenkkiensä luokse valmistautumaan ottelua varten. Päätuomari siirtyy omalle paikalleen tuomaritelineelle, Verkkotuomari palaa kirjurinpöydän luokse. Rajatuomarit noutavat lippunsa kirjurin pöydältä ja siirtyvät omalle paikalleen.	Tuomarin vihellyksen jälkeen pelaajat siirtyvät yhtä aikaa vaihtopenkkiensä luokse valmistautumaan ottelua varten. Aloituskuusikon pelaajat ja liberon tulee istua vaihtopenkeille esittelyä varten. Muut pelaajat voivat jäädä vaihtopenkkiensä lähelle tai siirtyä lämmittelyalueille.
-1.30	Aloituskuusikoiden ja liberoiden esittely	Kuuluttaja esittelee numerojärjestyksessä joukkueiden aloituskuusikot pienimmästä isompaan ja liberot Verkkotuomari toimittaa kaksi ottelupalloa pallopojille/tytöille ja tarkistaa, että pelaajien alkuasemat ovat aloitusjärjestyksen mukainen. Sitten hän kysyy kirjurilta, että myös hän on lopettanut tarkistuksen ja valmis aloittamaan ottelun. Verkkotuomari antaa pallon aloittajalle.	Aloituskuusikon pelaajat ja libero siirtyvät esittelyjärjestyksessä vaihtopenkiltä kentälle.
0.00		Verkkotuomari nostaa kätensä ylös merkiksi, että joukkueet ovat valmiina aloittamaan ottelun. Päätuomari viheltää pilliin antaen luvan ottelun ensimmäisen aloituksen merkiksi ilmoitettuna alkamisaikana.	

	Erän päätyttyä.	Päätuomari antaa luvan puoltenvaihtoon.	Erän päätyessä kentällä olevat pelaajat vaihtavat kenttäpuolia päätuomarilta saadun luvan jälkeen.
	Normaali erätauon pituus on 3 minuuttia. 2- ja 3-erän välissä on pidempi kokonaistauko 15-18 min (8-11 min+7 min). TV:n toiveesta tauko voidaan lyhentää 12 minuuttiin.	Verkkotuomari viheltää 30 s ennen kokonaistauon päättymistä joukkueet kentälle	Joukkueet voivat lämmitellä (palloilla) vain lämmittelyajan 7 min. Verkkotuomarin vihellyksestä joukkueet lopettavat välittömästi lämmittelyn ja poistuvat pelikentältä. Aloituskusikon pelaajat siirtyvät tämän jälkeen heti pelikentälle ilman erillistä vihellystä.
	Ratkaiseva viides erä	Erän puolessa välissä ei suoriteta puoltenvaihtoa, puolten vaihto kuten aikaisemmissakin erissä	
	Ottelun päätyttyä	Päätuomari viheltää joukkueet päätyrajalle palkintosereonioita varten. Verkkotuomari ja rajatuomarit siirtyvät päätuomarin luokse, tuomaritelineen eteen.	Joukkueet siirtyvät päätyrajalle.
	Palkintojenjaon jälkeen	Päätuomarin vihellyksestä joukkueet siirtyvät jonossa verkon molemmin puolin kättelemään vastustajan pelaajat. Tuomarit siirtyvät kiitosten jälkeen kirjurin pöydän luokse ja tarkistavat pöytäkirjan.	Pelaajat siirtyvät jonossa kättelemään vastustajan pelaajat verkon molemmin puolin. Kättelyiden jälkeen molemmat joukkueet käyvät tervehtimässä oman kenttäpuoliskonsa päätyrajalle asettuneet pallotytöt/pojat (eli antavat läpsyt)
	Lehdistötilaisuus	Tuomarit menevät lehdistötilaisuuteen, mikäli kotijoukkueen edustaja esittää kutsun.	Lehdistötilaisuus alkaa 10 min kuluttua ottelun päättymisen jälkeen.

LIITE 4, Mestaruusliigan erityiset sarjamääräykset 2023–2024

PELAAJASIIRTOKÄYTÄNTÖ KAUDELLA 2023-2024

Peruseriaatteet menettelystä edustus oikeuden vahvistamiseksi Mestaruusliigaan ("kotimaiset" pelaajat):

1. Pelaajasopimuksen voimassa ollessa pelaajalla ei ole siirto-oikeutta ilman lähtöseuran suostumusta.
2. Pelaajalla on vapaa siirto-oikeus sarjakauden alkamiseen saakka, ellei hänellä ole voimassa olevaa pelaajasopimusta.
3. Sarjakauden kuluessa pelaajalla on rajoitettu siirto-oikeus, jossa siirto on mahdollinen vain lähtöseuran suostumuksella sääntöjen mukaiseen viimeiseen siirtopäivään saakka (31.1.2024). Mikäli pelaajalla ei ole voimassa olevaa pelaajasopimusta, eikä hän ole edustanut mitään seuraa kuluvalle kaudella, voidaan siirto vahvistaa myös ilman lähtöseuran suostumusta.
4. Mestaruusliigan pelaajalaina, "Liigalaina", jossa vastaanottavana osapuolena on liigaseura ja luovuttavana osapuolena alemman sarjatason seura, voidaan hyväksyä mestaruusliigan runkosarjan päättymiseen saakka. Liigalainaa ei voida soveltaa sellaiseen pelaajaan, joka on kuluvalle kaudella edustanut ulkomaista seuraa tai muuta vastaavaa yhteisöä (joko vahvistetulla ITC:llä tai jos pelaaminen olennaisesti liittyy ulkomailla opiskeluun eikä ITC:tä vaadita). Epäselvissä tapauksissa liigalainakelpoisuuden määrittelee Liiton sääntöryhmä pitäen lähtökohtana säännön tarkoitusta, jolla ei ole tarkoitus kiertoteitse mahdollistaa joukkueen vahvistamista viimeisen siirtopäivän jälkeen.
5. Mikäli pelaaja ei yhteen täyteen kauteen ole edustanut mitään seuraa liiton yläsarjoissa tai Mestaruusliigassa, on pelaaja vapaa valitsemaan seuransa, myös viimeisen siirtopäivän jälkeen.
6. Ulkomailta palaava pelaaja (=sopimus ulkomaisen seuran kanssa), jolla ei ole voimassa olevaa pelaajasopimusta suomalaisen seuran kanssa, on vapaa edustamaan haluamaansa seuraa. Edustus oikeutta ei voida kuitenkaan vahvistaa viimeisen siirtopäivän jälkeen, mikäli pelaaja on edustanut ulkomaista seuraa samalla sarjakaudella.

Ulkomaalaisten pelaajien edustus oikeuden vahvistamiseksi Mestaruusliigaan:

- Ulkomaalaisiksi pelaajiksi katsotaan pelaaja, jolle FIVB edellyttää tehtäväksi kansainvälisen seurasiiiron. Ulkomaiselle pelaajalle vahvistetaan edustus oikeus FIVB:n ITC - manuaalin mukaisesti.
- Edustus oikeus astuu voimaan, kun järjestelmän edellyttämä menettely on viety loppuun ja edustus oikeus on vahvistunut järjestelmään. Liiton kilpailutoimisto neuvoo ja avustaa kv-seurasiirojen toteuttamisessa.

LIITE 5, Suomen Cup 2023 yleiset ohjeet ja sarjamääräykset ja ottelukaavio

Suomen Cup 2023 yleiset ohjeet ja erityismääräykset ja ottelukaavio

Suomen Cupiin osallistuvat kaikki Mestaruusliigaan ja 1-sarjoihin kaudelle 2023–2024 osallistumisoikeuden saaneet joukkueet.

Suomen Cupin ottelut pelataan sarjaotteluiden yhteydessä pois lukien ottelukaaviosta ilmenevät poikkeukset ja finaalitapahtuman välierät ja finaali.

Suomen Cupin ottelut valitaan syyskauden (pelataan ennen 24.12.2023) otteluista siten, että kaudelle 2023–2024 omilla sarjoissaan 4. parhaan joukkoon sijoittuneet joukkueet eivät kohtaa toisiaan ennen välieriä.

Välierä vaiheeseen saakka kotietu määräytyy satunnaisesti sarjaohjelman mukaisesti.

1-sarjan joukkueiden kaaviosta paras joukkue saa paikan puolivälieriin (kotietu)

Finaalitapahtumaan selviytyneiden joukkueiden osalta otteluparit arvotaan.

Tämän ohjeistuksen liitteenä on sarjakaavio siitä, miten ottelut muodostuvat.

Finaalitapahtuman pelataan 3.-5.2.2023. Finaalitapahtuman ottelut televisioidaan ja näytetään Yle Arenassa ja Yle TV2.

Finaalitapahtuman järjestelyistä ja johtamisesta vastaa Lentopalloliitto. Liitto vastaa finaalitapahtuman järjestämisestä ja järjestämispaikan valinnasta.

Mestaruusliiga antaa käytännön ohjeistukset finaalitapahtuman käytänteistä erikseen. Näitä ovat mm. mainos-oikeudet, tilastoinnin hoitaminen, peliasujen värit jne.

Mikäli tapahtuman taloudellinen tulos mahdollistaa, maksetaan finaalisissa pelanneille joukkueille 12.000 € palkintoraha, voittajille 4.000 € ja hävinneille 2.000 €.

Finaalitapahtumassa Järjestäjä maksaa osallistuvien joukkueiden majoituskustannukset (19 henk., 9*2hh, 1 yö)

SUOMEN CUP 2022 / Erityismääräykset

Suomen Cupissa noudatetaan soveltuvin osin Lentopalloliiton ja Mestaruusliigan sarjamääräyksiä ja näitä erityismääräyksiä.

Pelaajien edustus-oikeus

Pelaajalla on oikeus edustaa vain yhtä seuraa Suomen Cup - otteluissa. Farmi-, pelaajalain- ja kehityspelaajan kaksoisedustustapauksissa edustus-oikeus määräytyy siihen joukkueeseen, jossa pelaaja pelaa ensimmäisen Suomen Cup-ottelunsa kaudella.

Ulkomaalaispelaajien peliluvat

Ulkomaalaispelaajien pelilupien osalta noudatetaan vastaavaa käytäntöä kuin sarjaotteluissakin.

Ulkomaalaispelaajilta edellytetään kuitenkin FIVB:n ITC-menettelyn loppuun saattamista.

Pelipassit ja niiden tarkastaminen

Pelaajalla tulee olla voimassa pelipassi niiden määräysten mukaisesti, joiden mukaan hänellä on oikeus pelata joukkueessa, sillä sarjatasolla, jolla hänen cupissa edustamansa joukkue pelaa Liigassa tai liiton sarjassa.

Tuomarikorvaukset

Tuomarikorvaukset määräytyvät sarjamääräysten mukaisesti ja eri sarjatason joukkueiden kohdatessa alemman sarjatason mukaan. Välierissä ja Finaalissa tuomarikorvaukset sisältyvät tapahtuman kuluihin.

Ottelupaikka ja -järjestelyt

Ottelupaikan ja ottelujärjestelyiden osalta noudatetaan sarjamääräyksiä. Eri sarjatasolla pelaavien joukkueiden kohdatessa noudatetaan alemman sarjatason määräyksiä.

Tilastointi ja live score

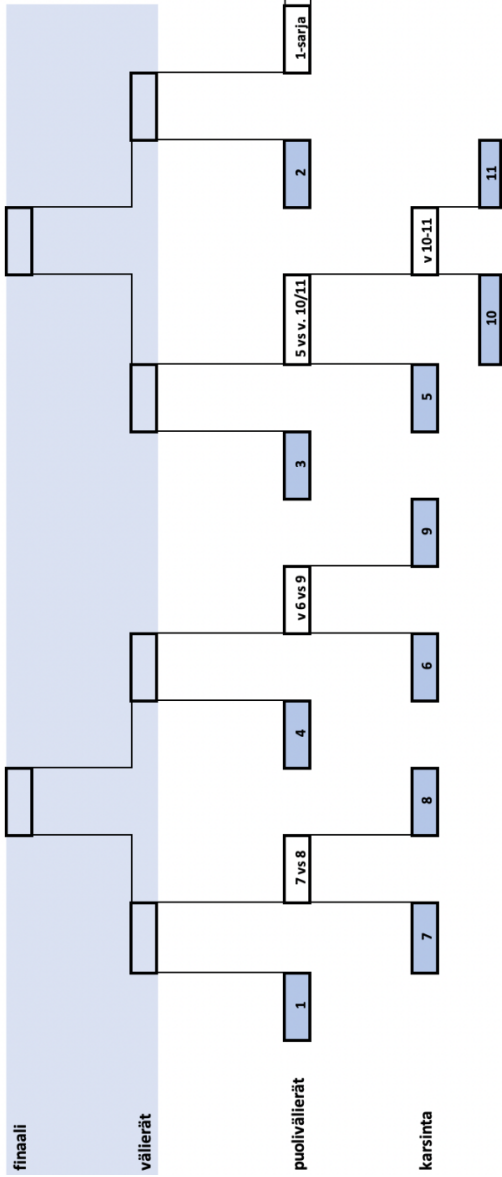
SM-liigajoukkueiden pelaamat kaikki cup-ottelut tulee tilastoida Data-Volley - tilastointiohjelmalla ja tilastoyhteenvedot on toimitettava ottelun lehdistötilaisuuteen.

Live score hoidetaan sarjamääräysten ja kaudella noudatettavien käytänteiden mukaisesti.

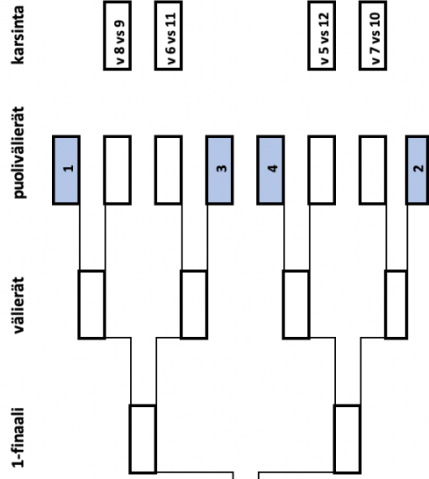
Eri sarjatason joukkueiden kohdatessa ylemmän sarjatason joukkue hoitaa tilastoinnin ja live scoren.

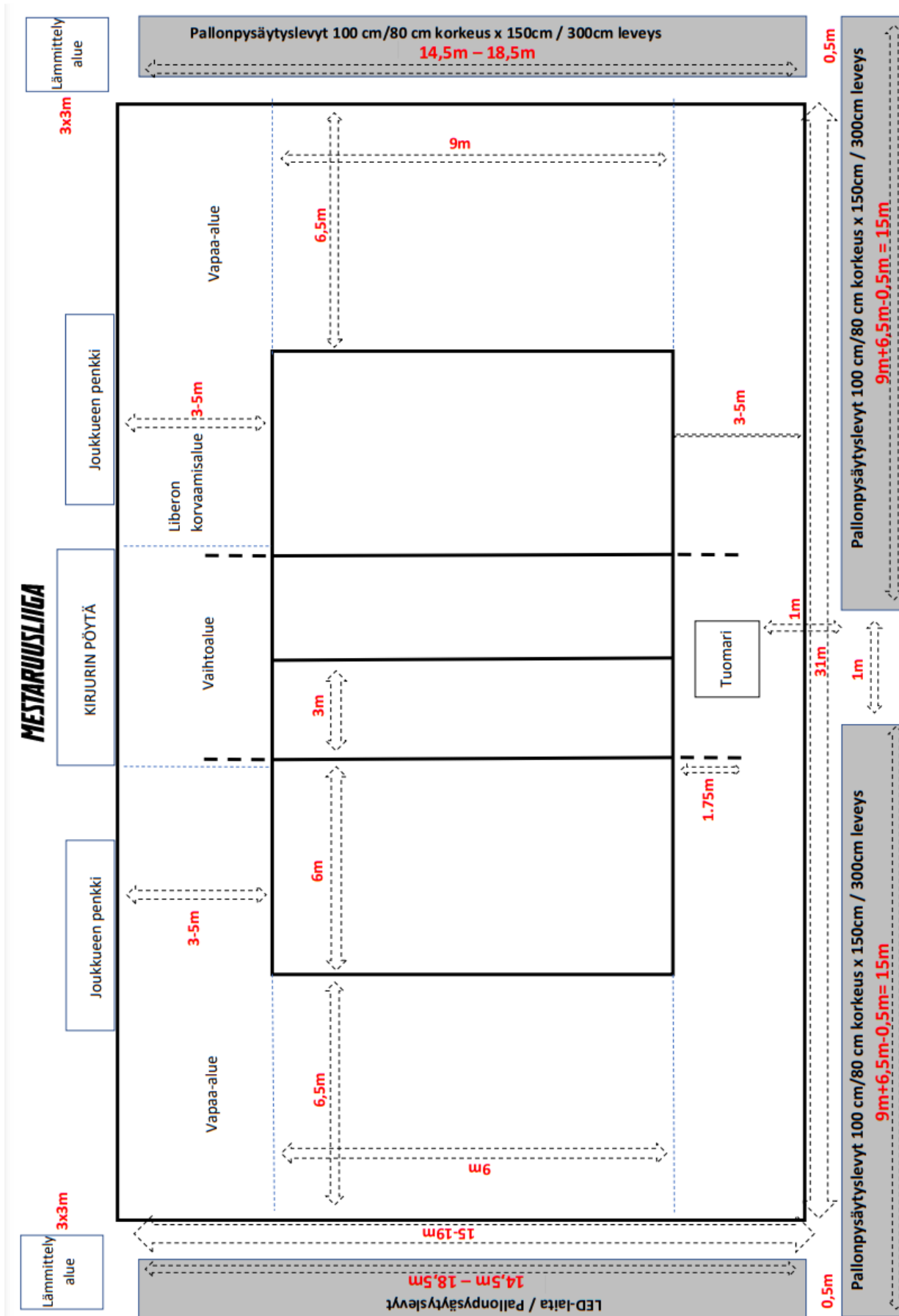
SUOMEN CUP 2022 KAAVIOT

Liigakaavio

1-sarjakaavio

Syrjivän käytöksen ohjeistus ottelutapahtumiin

SYRJIVÄ KÄYTÖS OTTELUTAPAHTUMISSA - OHJEET

Mitä on syrjivä käytös?

- Ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella (Yhdenvertaisuuslaki 8 §; 1325/2014),
- kaikki edellisiin liittyvät kommentit, käsimerkit tai eleet tai muu toiminta ottelutapahtumassa, joka kohdistuu tuomareihin, pelaajiin, ottelutapahtuman toimihenkilöihin tai keneen tahansa ottelutapahtumassa paikalla olevaan (ml. yleisö, sen osat tai yksittäiset henkilöt).

Seuraava ohjeistus on tehty ottelutapahtumiin, jotta tuomareilla, joukkueiden jäsenillä, toimitsijoilla ja ottelutapahtuman järjestäjillä on keinot puuttua syrjivään käytökseen ja samalla varmistamaan otteluiden pelaaminen lentopallon virallisten pelisääntöjen ja Suomen lentopalloliiton ("Liitto") sarjamääräysten ja kilpailusääntöjen mukaisesti.

- Näitä ohjeita noudattaen pyritään siihen, että ottelu voidaan pelata loppuun.
- Joukkueella, yksittäisellä pelaajalla tai toimihenkilöllä ei ole oikeutta vaatia rangaistuksia tai ottelun keskeytystä eivätkä joukkueet saa poistua pelialueelta ilman ottelun päätuomarin lupaa syrjivään käytökseen vedoten. Peliin liittyvistä rangaistuksista tai ottelun keskeytyksestä päättää yksin päätuomari pelisääntöjen mukaisesti.

YLEISÖN TOIMESTA TAPAHTUVA SYRJIVÄ KÄYTÖS

Mikäli yleisön joukosta kuuluu syrjiviä kommentteja kohdistuen pelaajiin, tuomareihin, joukkueiden toimihenkilöihin tai toisiin ottelutapahtumassa paikalla oleviin kohdistuen, toimitaan seuraavasti:

Mikäli kuka tahansa ottelun tuomaristoon kuuluvista on huomannut syrjivää käytöstä:

- Päätuomari, saatuaan tiedon syrjivästä käytöksestä, ilmoittaa seuraavalla pelikatolla kummankin joukkueen kapteeneille, että ottelussa tai ottelutapahtumassa on havaittu syrjivää käytöstä.
- Päätuomari pyytää ottelun järjestäjää identifioimaan ja poistamaan ko. syrjivän käytöksen toteuttajan katsomosta. Päätuomari kertoo ottelutapahtuman järjestäjän vastuulliselle toimihenkilölle, että seuraava kuulutus on kuulutettava:

”Arvoisa yleisö, yleisön joukosta on todettu syrjivää käytöstä. Ottelutapahtuman järjestäjän toimesta asianosainen henkilö(-t) tulee poistaa katsomosta. Mikäli syrjivä käytös jatkuu, voidaan katsomo tyhjentää.”

- Päätuomari ilmoittaa ottelutapahtuman järjestäjälle, että asiasta (syrjivä käytös ottelutapahtumassa) tehdään raportti liittoon sekä merkintä ottelun pöytäkirjan huomautussarakkeeseen.

Kun katsoja on poistettu ja asianmukaiset merkinnät ottelu pöytäkirjaan on tehty, ottelu voi jatkua.

- Jos syrjivä käytös jatkuu tai toistuu, ilmoittaa ottelun päätuomari ottelutapahtuman järjestäjälle ja kuuluttajan tulee ilmoittaa, että katsomo on tyhjennettävä ja peli jatkuu vasta sen jälkeen.

Kuulutusohje:

”Arvoisa yleisö, syrjivä käytös katsomossa on jatkunut. Tästä syystä katsomo tyhjenetään, ottelu jatkuu vasta tyhjentämisen jälkeen.”

- Jos ottelutapahtuman järjestäjä ei saa katsomoa tyhjennettyä, päätuomari keskeyttää pelin (pelisääntöjen 17.2 ja 17.3 mukaisesti). Jos katsomoa ei saada tyhjennettyä, peli pysyy keskeytyneenä (päätuomarin päätöksen mukaan peliä ei jatketa) ja asiasta tehdään merkintä

pöytäkirjaan sekä raportti Lentopalloliittoon.

- Ottelun jatkamisesta päätetään pelisääntöjen mukaisesti ja Liitto käsittelee asian muutoin sarjamääräysten ja kilpailusääntöjen mukaisesti (mukaan lukien mahdolliset kurinpidolliset seuraamukset ottelutapahtuman järjestäjälle ja/tai syrjivään käytökseen tai ottelutapahtuman häiriöön vastuulliselle, ja ottelutapahtuman järjestäjän ja/tai Liiton tulee ryhtyä toimenpiteisiin syrjivään käytökseen syyllistyneiden saattamiseen vastuuseen).

Mikäli tuomaristoon kuuluva ei ole syrjivää käytöstä havainnut, mutta jommankumman joukkueen johto tai pelaaja, tai ottelutapahtuman järjestäjien toimihenkilö on syrjivää käytöstä havainnut (tai saanut tiedon tällaisesta):

- Joukkueen kapteeni (pelisääntöjen mukaisen puhutteluoikeuden mukaisesti), tai ottelutapahtuman järjestäjän vastuullinen toimihenkilö, ilmoittaa seuraavalla pelikatolla asiasta ottelun päätuomarille. Tuomaristo huomioi ilmoituksen, kirjaa viimeistään ottelutapahtuman jälkeen ylös kuka informoi ja mitä kuuli. Ilmoituksen jälkeen, ja asian (syrjivän käytöksen tapahtumisen) todettuaan päätuomari:
- Päätuomari kertoo ottelutapahtuman järjestäjän vastuulliselle toimihenkilölle, että seuraava kuulutus on kuulutettava:

”Arvoisa yleisö, ottelutapahtumassa on havaittu syrjivää käytöstä. Asia kirjataan ottelun pöytäkirjaan ottelun jälkeen. Mikäli syrjivä käytös jatkuu, voidaan asianomainen henkilö poistaa ottelusta ja tarvittaessa tilanteen jatkuessa katsomo tyhjentää.”

- Jos syrjivä käytös jatkuu tai toistuu, toimitaan kuten edellä tuomariston havaitseman käytöksen kohdalla kuvataan.

JOUKKUEIDEN TOIMESTA TAPAHTUVA SYRJIVÄ KÄYTÖS

Mikäli joukkueiden jäsenen(-nten) toimesta ilmenee syrjivää käytöstä kohdistuen toisiin pelaajiin, tuomareihin, joukkueiden toimihenkilöihin, ottelutapahtuman järjestäjiä tai ottelutapahtumaan muita osallistujia kuten yleisöä kohtaan, toimitaan seuraavasti:

Mikäli ottelun tuomaristoon kuuluva on havainnut ko. syrjivän käytöksen ja tunnistanut tekijän:

- Tuomitsee tekijälle ottelun päätuomari pelisääntöjen mukainen rangaistuksen, ja asia (syrjivä käytös tapahtumana) merkitään pöytäkirjaan ja ottelun jälkeen päätuomari (ja mahdollinen muu teon havainnut tuomaristoon kuuluva jäsen) antavat teosta ja tilanteesta selvityksen liittoon.
- Tuomaristo ilmoittaa samalla pelikatolla rangaistavan pelaajan joukkueen pelikapteenille, että pelaaja/toimihenkilö on syyllistynyt syrjivään käytökseen ja häntä on rangaistu pelisääntöjen mukaisella rangaistuksella, mutta asia (syrjivä käytös tapahtumana) tullaan raportoimaan erikseen liittoon, ja pelaajalta ja joukkueelta pyydetään asiasta lausuma, ja asia saattaa johtaa Liiton sarjamääräysten ja kilpailusääntöjen mukaisiin kurinpidollisiin toimiin. Peli jatkuu tämän jälkeen pelisääntöjen edellyttämällä tavalla.

Mikäli tuomaristo on havainnut syrjivän käytöksen mutta ei pysty tunnistamaan tekijää tai tuomaristo ei ole itse havainnut syrjivää käytöstä, mutta joukkueeseen kuuluva (pelaaja, valmentaja tai muu joukkueeseen kuuluva sellaisesta puhuttelu-oikeuden omaavan pelikapteenin kautta) sellaisesta ilmoittaa:

- Mikäli tuomaristo on havainnut syrjivän käytöksen ja ei pysty tunnistamaan tekijää:
  - Ottelun päätuomari ilmoittaa asiasta kummankin joukkueen pelikapteenille, että syrjivää käytöstä on tapahtunut mutta tuomaristo ei pysty identifioimaan tekijää, ja huomauttaa pelikapteenia siitä, että vastaavaan käytökseen kiinnitetään erityistä huomiota ottelun aikana, ja että ottelun jälkeen päätuomari voi kirjata asian (syrjivän käytöksen tapahtumasta havainnot) pöytäkirjan huomautussarakkeeseen ja raportoi asiasta liittoon, ja asiasta saattaa seurata lisäselvityspyynnöitä ja/tai kurinpidollisia toimia ottelun jälkeen.

- Mikäli joukkue/pelaaja ilmoittaa syrjivästä käytöksestä ja tuomaristo ei ole itse havainnut tai ei pysty tunnistamaan tekijää:

- Ilmoittaa ottelun päätuomari ko. joukkueen pelikapteenille mahdollisuudesta tehdä asiasta ottelun jälkeen virallinen vastalause ottelupöytäkirjaan. Päätuomari voi avustaa vastalauseen kirjoittamisessa. Ottelun päätuomari raportoi asiasta ottelun jälkeen liittoon vastalauseasian määräysten mukaisesti. Vastalauseen tehneen joukkueen tulee noudattaa vastaavasti Liiton sääntöjä vastalauseasiassa. Asiaan, eli syrjivään käytökseen epäillyn tekijän(-joiden) lausumat asiassa (vastalause) ja mahdollisesti seuraavan kurinpitoasian käsittelyssä pyydetään myös Liiton toimesta.

- Mikäli joukkueiden toimesta ilmoitetaan jatkossa jatkuvasta tai toistuvasta syrjivästä käytöksestä, ilmoitetaan kummallekin joukkueelle, että asiat johtavat ottelun aikaisiin seuraamuksiin (tuomariston ko. asiat havaitessa) ja/tai asiat ilmoitetaan ottelun jälkeen Liittoon edellisten toimintaohjeiden mukaisesti.

Ottelun järjestäjän velvollisuus on päätuomarin tekemien ilmoitusten lisäksi puuttua yleisön toimesta tapahtuvaan syrjivään käytökseen ja ottelun järjestäjän järjestyksenvalvojien tehtävänä on oma-aloitteisesti pyrkiä ennalta ehkäisemään (mm. varoituksin) ja/tai edesauttaa syntyneen syrjivän käytöksen tilanteen ratkaisemisessa.